

medtem ko (77') dovoljuje le sklepe, ki napeljujejo na poznost, (77'') pa sklepe, ki napeljujejo na zgodnost.

Toda, zakaj je to sploh mogoče, če (77), (77') in (77'') govorijo o istem kronološkem dejstvu in je osnova (77), (77') in (77'') isto stanje stvari? No, zato, ker prav to »isto stanje stvari« *gledamo z različnih zornih kotov*, iz različnih perspektiv. V primeru (77') osmo uro vidimo (in jo diskurzivno tako tudi predstavimo) kot pozno, v primeru (77'') pa kot zgodnjo. Takšno razlikovanje v okviru »istega stanja stvari« lahko povzroči že preprosta vpeljava dveh argumentativnih veznikov², v našem primeru dveh (slovnično vzeto) prislovov. V primeru (77') prislov *že* naš sklep usmeri v smer »poznosti«, ne glede na to, o katerem delu dneva (kateri uri) v nadaljevanju govorimo. Podobno velja tudi za primer (77''), le da nas ta navaja na sklep o »zgodnosti«. Dejanski čas je, zaradi uporabe teh specifičnih jezikovnih sredstev, v obeh primerih povsem nepomemben!

To pa, z drugimi besedami povedano, pomeni, da mora biti argumentativna usmeritev v poznost ali zgodnost na neki način vpisana že v obe leksikalni enoti jezikovnega sistema. Naj pojasnim, kaj hočem reči, s pomočjo še enega primera. Recimo, da smo soočeni z izjavo kot:

(78) Janez je delal.

Na kakšen sklep napeljuje ta izjava: pozitiven, (+)(»Uspelo mu bo.«) ali negativen, (-)(»Ne bo mu uspelo.«)?³ Prepričan sem, da bi se vsakdo odločil za pozitiven sklep, saj beseda »delo« implicira, da je v nekaj bil vložen določen trud; in če je v nekaj bil vložen določen trud, potem je verjetneje, da bo tisti, ki se je trudil, uspel, kot pa ne.

Nasproten sklep (»Ne bo mu uspelo.«) postane splošno sprejemljiv šele, če ga uvedemo s protivnim veznikom *ampak*. Npr.:

(78'') Janez je delal. *Ampak* mu ne bo uspelo.

Ampak uporabljamo zato, da argumentativno pričakovanje in argumentativno usmeritev odvrnemo od tistega, kar se – glede na tisto, kar je bilo povedano pred *ampak*, v argumentu, torej – zdi samoumevno in pričakovano. V primeru, da nam kdo reče:

(79) Zelo sem zaposlen, *ampak* to ponudbo bom sprejel.

2 V nadaljevanju »vezniki«.

3 Natančna ubeseditev je seveda stvar rekonstrukcije argumenta. Ali z drugimi besedami, nikoli ni in tudi ne more biti »natančna«.